

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

INSTITUT ZA AKREDITIRANJE BOSNE I HERCEGOVINE
ИНСТИТУТ ЗА АКРЕДИТОВАЊЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

*Bilateralni potpisnik EA MLA
*Билатерални потписник ЕА МЛА

Broj: 06-02-3-160-1/22

Sarajevo, 29.03.2022. godine

**PLAN BORBE PROTIV KORUPCIJE
INSTITUTA ZA AKREDITIRANJE BiH**

ZA 2022. GODINU

1. UVOD

Korupcija je jedan od najvećih izazova našeg vremena, te je globalno prepoznata kao jedna od osnovnih prepreka razvitka društva i demokracije. Zemlje u tranziciji, kao što je Bosna i Hercegovina (BiH), posebno su podložne fenomenu korupcije s obzirom na slabo razvijene institucionalne kapacitete za provođenje zakona, te generalno nedovoljan stupanj demokratske kulture u cjelokupnom društvu. Visok stupanj korupcije jedan je od najznačajnijih problema u Bosni i Hercegovini i predstavlja ozbiljnu prepreku na njenom putu ka Europskoj uniji (EU).

Korupcija negativno utječe na ekonomske tokove time što uzrokuje nepredvidive troškove za investitore koji su obeshrabreni za buduća ulaganja, uzrokuje rast sive ekonomije i smanjenje prihoda države po osnovu neplaćenih poreza, carina i drugih dažbina, povećava troškove administracije, roba i usluga, te smanjuje produktivnost. Ova pojava, u društvenom smislu, utječe na izmijenjen sustav vrijednosti, pa čak i opravdavanje nezakonitog ponašanja. U političkom smislu, narušava legitimitet i ugled institucija vlasti, ugrožava ostvarenje načela pravne države i uzrokuje nepovjerenje građana u vlast i političku nestabilnost povećanjem jaza između elite i običnog građanstva.

U Bosni i Hercegovini je do sada usvojeno nekoliko strateških dokumenata za borbu protiv korupcije na državnom, entitetskim i nivou Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu BD BiH), kao i nižim nivoima vlasti. Dosadašnji strateški dokumenti nisu adekvatno implementirani, što se konstatira i u izvješćima o napretku Bosne i Hercegovine (privici uz saopćenje Europske komisije Europskom parlamentu i Vijeću EU) za posljednjih nekoliko godina. U njima se cjelokupni angažman Bosne i Hercegovine ocjenjuje tek kao "rana faza borbe protiv korupcije."

2. Definicija korupcije

Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije („Službeni glasnik BiH“ br. 103/09 i 58/13) :

„Korupcija je svaka zlouporaba moći povjerene javnom službeniku ili licu na političkom položaju na državnom, entitetskom, kantonalnom nivou, nivou Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, gradskom ili općinskom nivou, koja može dovesti do privatne koristi. Korupcija posebno može uključivati izravno ili neizravno zahtijevanje, nuđenje, davanje ili prihvatanje mita ili neke druge nedopuštene prednosti ili njenu mogućnost, kojima se narušava odgovarajuće obavljanje bilo kakve dužnosti ili ponašanja očekivanih od primatelja mita.“

3. Zakonodavni okvir u borbi protiv korupcije u Bosni i Hercegovini

Zakoni koji izravno ili neizravno reguliraju oblast borbe protiv korupcije u Bosni i Hercegovini su:

- **Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije** („Službeni glasnik BiH“, br.: 103/09 i 58/13, u daljnjem tekstu *Zakon o Agenciji*);
- **Zakon o zaštiti osoba koje prijavljuju korupciju u institucijama BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.:100/13),
- **Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 13/02, 16/02, 14/03, 12/04, 63/08, 18/12, 87/13 i 41/16);
- **Kazneni zakon BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18 i 46/21);

- **Zakon o kaznenom postupku BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 03/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09, 72/13 i 65/18);
- **Zakon o radu u institucijama BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17);
- **Zakon o državnoj službi u institucijama BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17);
- **Zakon o upravi** („Službeni glasnik BiH“, br.: 32/02, 102/09 i 72/17);
- **Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17);
- **Zakon o slobodi pristupa informacijama u BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 28/00, 45/06, 102/09, 62/11 i 100/13);
- **Izborni zakon BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 07/14, 31/16, 54/17 i 41/20);
- **Zakon o financiranju političkih stranaka** („Službeni glasnik BiH“, br.: 95/12, 96/13 i 41/16);
- **Zakon o javnim nabavama** („Službeni glasnik BiH“, br.: 39/14);
- **Zakon o sprečavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti** („Službeni glasnik BiH“, br.: 47/14 i 67/16);
- **Zakon o Sudu BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 29/00, 16/02, 24/02, 03/03, 37/03, 42/03, 04/04, 09/04, 35/04, 61/04, 32/07, 49/09 i 97/09);
- **Zakon o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 15/02, 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08).

Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine (XIX glava) su određena koruptivna krivična djela i krivična djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti, a to su:

- *Primanje dara i drugih oblika koristi,*
- *Davanje dara i drugih oblika koristi,*
- *Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem,*
- *Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem,*
- *Zlouporaba položaja ili ovlaštenja,*
- *Pronevjera u službi,*
- *Prevara u službi,*
- *Posluga u službi,*
- *Nesavjestan rad u službi,*
- *Krivotvorenje službene isprave,*
- *Protuzakonita naplata i isplata,*
- *Protuzakonito oslobođenje osobe lišene slobode,*
- *Protuzakonito prisvajanje stvari pri pretresanju ili izvršenju.*

4. Strateški okvir u borbi protiv korupcije Bosne i Hercegovine

Na 6. sjednici održanoj 07.05.2015. godine Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, usvojilo je Strategiju za borbu protiv korupcije za razdoblje od 2015. do 2019. godine i Akcijski plan za njeno provođenje.

Agencija za prevenciju korupcije i borbu protiv korupcije (u daljnjem tekstu: APIK) izradila je Strategiju za borbu protiv korupcije 2020.-2024. i Akcijski plan za njeno provođenje te iste podnijela Vijeću ministara BiH na usvajanje. Do kraja 2021. godine navedeni dokumenti nisu

usvojeni, pa se s toga ovaj dokument sačinjava na temelju Smjernica za strateško planiranje antikorupcijskih politika u BiH iz travnja 2021. godine (u daljnjem tekstu: Smjernice) koje je APIK izradio i dostavio svim institucijama BiH.

Smjernice koje predstavljaju temelj za izradu ovog Plana sastoje se od četiri strateška cilja koji su ujedno i strateški ciljevi planova borbe protiv korupcije institucija, a koji predstavljaju daljnju razradu Strategije i Akcijskog plana.

Strateški ciljevi Plana su:

1. Uspostavljanje i jačanje institucionalnih kapaciteta, normativnog i strateškog okvira za efikasnu prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije;
2. Razvijanje, promoviranje i provođenje preventivne antikorupcijske aktivnosti u javnom i privatnom sektoru;
3. Unapređenje djelotvornosti i efikasnosti pravosudnih institucija i organa za provođenje zakona u otkrivanju i procesuiranju koruptivnih krivičnih djela;
4. Uključivanje cjelokupnog društva u borbu protiv korupcije.

5. Međunarodni dokumenti u oblasti borbe protiv korupcije

Najznačajniji međunarodni dokumenti u oblasti borbe protiv korupcije, potpisani i ratificirani od strane Bosne i Hercegovine su:

- Kazneno pravna konvencija o korupciji iz 1999.godine;
- Građansko pravna konvencija o korupciji Vijeća Europe iz 1999. godine;
- Konvencija Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organiziranog kriminala sa tri pripadajuća protokola iz 2000. godine;
- Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije iz 2005 godine;
- Konvencija o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenih kaznenim djelom iz 1990. godine

6. Vizija Instituta za akreditiranje BiH vezano za očekivani učinak realizacije Plana

Imajući u vidu definiciju korupcije, Smjernice za strateško planiranje antikorupcijskih politika u BiH kao i nadležnosti Instituta za akreditiranje BiH proizašla je sljedeća vizija:

Institut za akreditiranje BiH, kroz izgradnju i unapređenje kapaciteta unutar institucije, usklađivanje dokumenata sa normativnim okvirom za borbu protiv korupcije u BiH i aktivnostima na planu jačanja svijesti o štetnosti korupcije, smanjenju tolerancije ka koruptivnom ponašanju, prevenciji korupcije, njenom proaktivnom otkrivanju i neselektivnom i efikasnom procesuiranju, aktivno implementira borbu protiv korupcije, vladavinu prava i na taj način doprinosi povjerenju građana u institucije vlasti.

7. Nadležnost Instituta za akreditiranje BiH

Institut za akreditiranje BiH je nadležan da:

- a) U području akreditiranja:

Razvija, provodi i održava Sustav akreditiranja Bosne i Hercegovine, provodi proceduru akreditiranja i nadzora tijela za ocjenjivanje sukladnosti, zastupa Bosnu i Hercegovinu u europskim i međunarodnim organizacijama za akreditiranje, organizira i provodi specijalističko obrazovanje kadrova u području akreditiranja, te razvija i uspostavlja informacijski sustav o dodjeljenim akreditacijama te o dokumentima iz područja akreditiranja.

b) Obavlja i druge upravne i stručne poslove u okviru svoje nadležnosti.

Institut za akreditiranje BiH kao samostalna upravna organizacija, uspostavljena je na temelju Zakona o osnivanju Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj: 10/02) i Zakona o akreditiranju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/01), kao organ državne uprave za provođenje Sustava akreditiranja Bosne i Hercegovine. Na temelju navedenih akata uspostavljen je Sustav akreditiranja u Bosni i Hercegovini, koji se usklađuje sa standardima i preporukama Europske akreditacije (u daljnjem tekstu: EA) i drugim međunarodnim organizacijama iz ovog područja (ILAC, IAF).

Od 2012. godine, Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine je potpisnik bilateralnog sporazuma s Europskom akreditacijom (EA BLA) o međusobnom priznavanju. Potpisivanjem ovog sporazuma osigurani su uvjeti da izvješća o inspekciji, certifikati o kalibracijama i izvješća o ispitivanju izdati od inspeksijskih tijela, kalibracionih i ispitnih laboratorija akreditiranih od strane Instituta budu priznati u Europi i svijetu.

Na ovaj način Institut doprinosi uklanjanju tehničkih barijera u kretanju roba i usluga, kvalitetu i sigurnosti roba i usluga, izgradnji povjerenja u usluge koje pružaju akreditirani laboratoriji i inspeksijska tijela, a što za rezultat ima jačanje konkurentnosti privrede BiH na globalnom nivou, te je stoga održavanje dostignutog međunarodnog statusa temeljni cilj Instituta.

Institut je 2020. godine podnio zahtjev za proširivanje EA BLA sporazuma na još dva nova područja akreditiranja. Proširenje sporazuma odnosi se na akreditaciju medicinskih laboratorija (standard ISO 15189) i akreditaciju certifikacionih tijela za proizvode (standard ISO 17065). Sukladno pravilima i procedurama EA (dokument EA 2/02) i zahtjevom Instituta, ocjenjivanje Instituta od strane EA provedeno tijekom srpnja 2021. godine uključilo je i pomenuta dva nova područja. U veljači 2022. godine EA je potvrdila sporazum EA BLA u postojeća tri područja te da su osigurani uvjeti za proširenje sporazuma EA BLA u još dva navedena područja.

U okviru sustava akreditiranja Bosne i Hercegovine mogu se akreditirati sljedeća tijela za ocjenjivanje sukladnosti:

- a) laboratoriji za ispitivanje;
- b) laboratoriji za kalibracije;
- c) tijela koja obavljaju certifikaciju proizvoda;
- d) tijela koja obavljaju certifikaciju sustava kvaliteta;
- e) tijela koja obavljaju certifikaciju sustava upravljanja okolinom;
- f) tijela koja obavljaju certifikaciju osoblja;
- g) inspeksijska tijela

8. Zakonski okvir Instituta za akreditiranje BiH

a) ZAKONI

- Zakona o akreditiranju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH 19/01),
- Zakon o osnivanju Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj: 10/02)
- Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10 i 32/13 i 93/17),
- Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17),
- Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 97/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17),
- Zakon o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03,42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08),
- Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04,17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17),
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13 i 87/13),

- Zakon o financiranju institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 61/04, 49/09, 42/12 i 87/12 i 32/13),
- Zakon o javnim nabavama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/14),
- Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 16/03, 102/09 i 32/10),
- Zakon o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 59/09),
- Zakon o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 28/00, 45/06, 102/09, 62/11 i 100/13),
- Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 100/13).

b) PODZAKONSKI AKTI

- Ocjenjivanje sukladnosti - Opći zahtjevi za akreditacijska tijela koja akreditiraju tijela za ocjenjivanje sukladnosti ISO/IEC17011
- Uredba Europske komisije (EC) 765/2008
- Tarifa za usluge u Sustavu akreditiranja BiH PD 07-05, izdanje 18 od 29.05.2020. godine

c) INTERNI AKTI

- Interne procedure o postupku popravke računalne opreme u Institutu za akreditiranje Bosne i Hercegovine broj: 06-02-3-313-1/21 od 28.09.2021. godine
- Odluka o načinu evidentiranja nazočnosti na poslu, stanci, te izlazu u privatne i službene svrhe broj: 06-02-3-275-1/21 od 31.08.2021. godine
- Naputak za obavljanje financijskih poslova i postupanje sa financijskom dokumentacijom broj: 04-02-3-45-2/21 od 08.06.2021. godine
- Akcijski plan za uspostavljanje i razvitak sustava financijskog upravljanja i kontrole (FUK) – ažuriran broj: 06-02-3-180-1/21 od 18.05.2021. godine
- Strategija upravljanja rizicima – ažurirana broj: 06-02-3-222-1/21 od 14.07.2021. godine
- Instrukcija o postupanju u Institutu za akreditiranje Bosne i Hercegovine u svezi sa prijetnjom opasnosti po život i zdravlje uposlenih uzrokovanom prisutnošću korona virusa (COVID-19) – izmjena broj: 06-02-3-80-2/21 od 02.07.2021. godine
- Izvješće o provođenju Srednjoročnog plana rada Instituta za akreditiranje BiH za 2021. godinu od veljače 2022. godine
- Pravilnik o kriterijima i postupku za isplatu novčane nagrade – stimulacije uposlenim u Institutu za akreditiranje Bosne i Hercegovine broj: 06-02-3-224-1/21 od 14.07.2021. godine
- Pravilnik o korištenju telefona broj: 06-02-3-248-1/21 od 04.08.2021. godine
- Interne procedure o izradi srednjoročnog plana rada, godišnjeg programa rada, praćenju i izvještavanju u Institutu za akreditiranje Bosne i Hercegovine broj: 06-02-3-81-1/21 od 09.02.2021. godine
- Kodeks ponašanja uposlenih u Institutu za akreditiranje BiH broj: 06-02-3-223-1/21 od 14.07.2021.godine
- Sustav akreditiranja Bosne i Hercegovine PD 05-01, izdanje 36 od 06.12.2021. godine
- Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Instituta za akreditiranje BiH
- Interne procedure o postupku održavanja, popravke i servisiranja službenih vozila u Institutu za akreditiranje Bosne i Hercegovine broj: 06-02-3-321-1/21 od 06.10.2021. godine
- Pravilnik o radu Komiteta za akreditiranje OD 03-02, izdanje 11 od 28.07.2021. godine
- Pravilnik o radu Tehničkih komiteta OD 03-05, izdanje 8 od 14.07.2021. godine
- Pravilnik o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u Institutu za akreditiranje BiH broj: 06-02-3-405-1/20 od 30.09.2020. godine
- Registar rizika – ažuriran broj: 06-02-3-206-1/20 od 20.04.2020. godine

- Plan kontrola, studeni 2018. godine
- Pravilnik o visini naknade za vanjske suradnike Instituta za akreditiranje BiH broj: 06-02-3-39-1/19 od 15.01.2019. godine
- Pravilnik o provedbi Zakona o zaštiti osobnih podataka u Institutu za akreditiranje BiH broj: 06-02-3-268-7/19 od 25.10.2019. godine
- Plan sigurnosti zaštite osobnih podataka Instituta za akreditiranje BiH broj: 06-02-3-268-1/19 od 08.05.2019. godine
- Lista kategorija registraturne građe s rokovima čuvanja u Institutu za akreditiranje BiH, broj: 06-49-1-146-1/19 od 27.02.2019. godine
- Vodič za pristup informacijama Instituta za akreditiranje BiH - ažuriran, lipanj 2019. godina
- Plan borbe protiv korupcije u Institutu za akreditiranje BiH 2016.-2017. godina, prosinac 2016. godine
- Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine broj: 06-02-3-28-15/18 od 16.04.2018. godine
- Pravilnik o postupanju Instituta za akreditiranje BiH u slučajevima diskriminacije broj: 06-02-3-261-23/18 od 16.10.2018. godine
- Izmjena Odluke o uspostavljanju web redakcije broj: 06-02-3-171-1/18 od 06.02.2018. godine
- Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola broj: 03-1-02-3-393-2/17 od 28.06.2017. godine
- Pravilnik o korištenju sredstava za reprezentaciju broj: 06-02-3-182-1/16 od 17.2.2016. godine
- Pravilnik o postupku izravnog sporazuma broj: 06-02-3-150-1/15 od 25.02.2015. godine
- Pravilnik o internom prijavljivanju korupcije i zaštiti lica koje prijavi korupciju u Institutu za akreditiranje BiH broj: 06-02-3-88-1/14 od 24.01.2014. godine
- Pravilnik o prevenciji i borbi protiv korupcije u Institutu za akreditiranje BiH broj: 06-02-3-336-1/13 od 21.05.2013. godine
- Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika u Institutu za akreditiranje BiH broj: 05-02-03-562-1/12 od 01.11.2012. godine
- Pravilnik o ocjenjivanju rezultata rada uposlenika u Institutu za akreditiranje BiH broj: 06-02-3-114-1/12 od 21.02.2012. godine
- Pravilnik o internoj kontroli Instituta za akreditiranje BiH broj: 05-02-3-167-1/11 od 02.03.2011. godine
- Organizacija, strateški ciljevi za procjenu rizika od 10.10.2011. godine
- Strategija za razvitak Instituta za akreditiranje BiH za razdoblje 2015.-2017.godine, listopad 2014. godine
- Interne procedure o procesu izrade proračuna broj: 05-02-3-30/10 od 04.08.2010. godine
- Pravilnik o čuvanju, upotrebi, vođenju evidencije i uništavanju pečata Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine od 11.06.2010. godine
- Pravilnik o uredskom i arhivskom poslovanju Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine od 11.06.2010. godine
- Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti uposlenika u Institutu za akreditiranje BiH od 11.06.2010. godine
- Poslovnik o radu Savjetodavnog vijeća za akreditiranje OD 03-01, izdanje 1 od 23.11.2004. godine

9. Organizaciona struktura Instituta za akreditiranje BiH

U Institutu za akreditiranje BiH organizaciona struktura naznačena je i opisana u Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta kojim je propisana unutarnja organizacija

ove institucije i to: organizacione jedinice i njihova nadležnost, način rukovođenja, programiranje i izvršavanje poslova, ovlaštenja i odgovornosti državnih službenika i uposlenika u obavljanju poslova, ukupan broj državnih službenika i uposlenika za obavljanje poslova, postupak prijema uposlenika u radni odnos, naziv i raspored poslova po organizacionim jedinicama, opis poslova za svakog državnog službenika i uposlenika sa potrebnim uvjetima u pogledu stručne spreme i drugih uvjeta za rad na određenim poslovima, te broj vježbenika koji se primaju u radni odnos, uvjeti za njihov prijem i postupak njihovog prijema. U Institutu za akreditiranje BiH se primjenjuje vertikalni sustav rukovođenja koji se ogleda u rukovođenju institucijom prema hijerarhiji radnih mjesta.

10. Odgovornost institucije u sistemu borbe protiv korupcije

Sukladno Smjernicama za strateško planiranje antikorupcijskih politika u BiH i definiranim rokovima, Institut za akreditiranje BiH odgovoran je za izradu i usvajanje kao i praćenje i izvještavanje o implementaciji Plana borbe protiv korupcije.

Imajući u vidu odgovornost Instituta za akreditiranje BiH kao institucije BiH prema građanima BiH, naša dužnost je da osobnim primjerom pokažemo spremnost za borbu protiv korupcije. To uključuje, između ostalog, uspostavljanje učinkovitog sustava koordinacije aktivnosti unutar Instituta usmjerenih na borbu protiv korupcije kako bi se osigurala konzistentnost i održivi rezultati aktivnosti kao i osiguranje provođenja i poštovanja zakonodavnog okvira za borbu protiv korupcije u BiH.

U odgovornost institucije spada i izgradnja kapaciteta Instituta za borbu protiv korupcije, kao i podizanje svijesti uposlenika Instituta o rizicima korupcije te jačanje već postojećeg negativnog mišljenja o korupciji.

S obzirom na složenost problema korupcije te njen izravni utjecaj na poštovanje temeljnih društvenih vrijednosti, vladavine prava i samoodrživog razvitka, odgovornost Instituta je poštovanje i osiguranje provođenja sljedećih načela u primjeni Plana:

- **Vladavina prava** - usklađenost pravnih akata i svih radnji pravnih subjekata sa zakonom
- **Zasnovanost na činjenicama** - planiranje, praćenje i procjena ispunjenosti antikorupcijskih zadaća treba se zasnivati na činjenicama;
- **Dobra praksa** - usuglašavanje antikorupcijskih aktivnosti sa dobrim praksama na polju suprotstavljanja korupciji u zemlji i u ostalim tranzicijskim zemljama, učenjem na greškama, uočenim obrascima koruptivnog ponašanja i njihovog uzroka u sustavu;
- **Sveobuhvatnost i inkluzivnost** - koordiniranu uključenost najvećeg broja aktera i utjecaj na što je moguće veći broj faktora koji doprinose korupciji;
- **Transparentnost i participativnost** - pravodobno upoznavanje javnosti sa donošenjem odluka i politika u institucijama na svim nivoima u BiH, kao osnova za utjecanje na njihovo donošenje je moćno sredstvo za sprečavanje korupcije;
- **Nepristranost i stručnost** - politička i druga neutralnost i kompetentnost za ispunjavanje antikorupcijskih zadaća neophodni su za dug i složen proces kao što je borba protiv korupcije;
- **Orijentiranost na učinak** - utvrđivanje jasnih, mjerljivih i ostvarivih ciljeva;

11. Obveze i odgovornosti organizacijskih jedinica Instituta za akreditiranje BiH u smislu uloge u provođenju borbe protiv korupcije

Obveze i odgovornosti organizacijskih jedinica Instituta za akreditiranje BiH date su u okviru tabličnog pregleda (drugi dio Plana borbe protiv korupcije Instituta za akreditiranje BiH)

pod nazivom: Plan aktivnosti Instituta za akreditiranje BiH za provođenje Plana borbe protiv korupcije za 2022. godinu.

12. Vremenski okvir plana borbe protiv korupcije

Vremenski okvir Plana borbe protiv korupcije određen je sukladno sa Smjernicama za strateško planiranje antikorupcijskih politika u BiH i obuhvata razdoblje za 2022. godinu.

13. Financijska projekcija implementacije

Provođenje ciljeva i aktivnosti navedenih u Planu borbe protiv korupcije, Institut za akreditiranje BiH vršiće sukladno sa planiranom dinamikom realizacije i potrebnim finansijskim sredstvima u okviru svoje nadležnosti i sukladno sa Zakonom o proračunu institucija i međunarodnih obveza BiH.

14. Proaktivni monitoring implementacije planova borbe protiv korupcije

Plan borbe protiv korupcije odražava strateško opredjeljenje Instituta za akreditiranje BiH za efikasnu prevenciju korupcije. Stoga je, na operativnom nivou, definiran set mjera i aktivnosti s ciljem postizanja očekivanih rezultata.

Pod prevencijom korupcije se podrazumjevaju sve osmišljene, organizirane i poduzete mjere kojima se nastoje ukloniti ili smanjiti izravni ili neizravni uzroci za koruptivno ponašanje. Aktivnosti treba usmjeriti na kontinuirano jačanje integriteta, transparentnosti i odgovornosti u radu svih uposlenih, te razvijati sustav njihovog angažiranja koji će stimulatивно djelovati da zakonit i pravilan rad bude njihov temeljni cilj. Institut će kontinuirano raditi na eliminiranju svih uvjeta koji osiguravaju ili dovode do mogućnosti za korupciju, a posebno:

Pri odabiru najbolje prakse u rukovođenju poslovima iz nadležnosti Sustava za akreditiranje Bosne i Hercegovine (predlaganjem i provođenjem aktivnosti koje su spojive sa propisanim načinom obavljanja poslova iz ove oblasti i propisanim načinom rukovođenja).

Iniciranjem i donošenjem novih propisa i instrukcija, koji imaju za cilj efikasan i kvalitetan rad.

Eliminiranjem sukoba interesa uposlenih i praćenjem zakonskih propisa iz ove oblasti radi njihove primjene.

Poduzimanjem aktivnosti na usavršavanju i poboljšanju organizacijsko-tehničkih mjera zaštite.

Osiguravanjem uvjeta da se novi uposlenici na poslovima adekvatno educiraju i pripreme za buduće poslove (u pogledu zakona i podzakonskih propisa, u pogledu operativnog rada, upoznavanje sa procedurama, standardima, unutarnjom organizacijom i kontrolom – kao jednom od preventivnih metoda koruptivnih utjecaja na rad uposlenih).

Svi rukovoditelji dužni su u organizacijskom dijelu kojim rukovode osigurati uvjete za rad bez korupcije.

Svi rukovoditelji obvezni su na dnevnoj osnovi osigurati provođenje i kontrolu zakonitog rada.

Izvješća o poduzetim aktivnostima na otklanjanju mogućeg koruptivnog ponašanja obavljaju po potrebi rukovoditelji.

Institut će svoje aktivnosti usmjeriti na edukaciju, kao jedan od oblika borbe protiv korupcije i usmjeriti uposlene na sudjelovanje u obukama, radionicama i drugim vidovima edukacije koje budu organizirane vezano za oblast borbe protiv korupcije, uključujući pri tome i oblast javnih nabava.

Nastaviće se suradnja s Agencijom za prevenciju borbe protiv korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije Bosne i Hercegovine putem dostavljanja izvješća o godišnjoj provedbi aktivnosti iz Plana borbe protiv korupcije i sudjelovanja na obukama koje Agencija bude

organizirala i drugih potrebnih aktivnosti.

Proaktivni monitoring provođenja plana borbe protiv korupcije podrazumijeva preduzimanje kontinuiranih aktivnosti u Institutu na praćenju i evaluaciji stupnja implementacije pojedinačnih mjera i aktivnosti. Svrha praćenja i evaluacije nije samo prikupljanje podataka o napretku ili neuspjesima u provođenju aktivnosti na planu suprotstavljanja korupciji, nego i preduzimanje mjera kako bi se uklonili ili umanjili nedostaci, te identificirali novi elementi koji bi se ugradili u postojeće ili nove strateške mjere s ciljem što efikasnije prevencije korupcije. Proaktivni monitoring zasnovan je prije svega na procesu izvještavanja Agenciji za prevenciju borbe protiv korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije Bosne i Hercegovine kao središnjoj tački za koordinaciju provođenja Plana borbe protiv korupcije, te će se i dalje nastaviti suradnja s Agencijom putem dostavljanja izvješća o godišnjoj provedbi aktivnosti iz Plana borbe protiv korupcije i sudjelovanja na obukama koje Agencija bude organizirala i drugih potrebnih aktivnosti.

15. Potencijalni rizici u implementaciji Plana borbe protiv korupcije

Svaki reformski proces, a posebno borba protiv korupcije, složen je i zahtjevan proces kojeg prate prepreke za postizanje potrebnih učinaka.

- Nedostatak odlučnosti donositelja odluka
- Nedovoljna samostalnost i kompetentnost subjekata provođenja fenomena kao što je korupcija, borba protiv nje ne može biti efikasna i dati potrebne rezultate
- Nedovoljna angažiranost subjekata provođenja
- Nedostatak finansijskih i drugih resursa
- Nedostatak sistematičnosti i koordinacije (međuinstitucionalno i unutar institucije)
- Nemogućnost prepoznavanja korupcije od strane uposlenih

II DIO

PLAN AKTIVNOSTI INSTITUTA ZA AKREDITIRANJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA PROVOĐENJE PLANA BORBE PROTIV KORUPCIJE ZA 2022. GODINU

Strateški cilj 1: Uspostavljanje i jačanje institucionalnih kapaciteta, normativnog i strateškog okvira za efikasnu prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije

Strateški program Unapređenje sustava koordinacije i suradnje				
	Aktivnost	Rok za provođenje	Organizacijske jedinice Instituta zadužene za provođenje	Indikatori uspješnosti
1.	Dostavljanje podataka o provođenju plana borbe protiv korupcije	Kontinuirano	Kontakt osoba za suradnju s APIK-om	Dostavljeni podaci APIK-u

Strateški cilj 2: Razvijanje, promoviranje i provođenje preventivne antikorupcijske aktivnosti u javnom i privatnom sektoru

Strateški program Smanjenje mogućnosti pojave korupcije kroz unapređenje proaktivne transparentnosti Instituta i poboljšanje primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama (ZOSPI)				
	Aktivnost	Rok za provođenje	Organizacijske jedinice Instituta zadužene za provođenje	Indikatori uspješnosti
2.	Institut podstiče i unapređuje proaktivnu transparentnost sukladno standardima „Partnerstvo za otvorenu vlast“	Kontinuirano	Sve organizacijske jedinice	Unapređena aktivna transparentnost Instituta

3.	Imenovati službenike za informiranje i izraditi vodič i indeks registra informacija	Kontinuirano	Sve organizacijske jedinice	Izraden Vodič i indeks registra informacija
----	---	--------------	-----------------------------	---

**Strateški program
Povećanje nadzora i odgovornosti nad planiranjem i izvršenjem proračuna**

	Aktivnost	Rok za provođenje	Organizacijske jedinice Instituta zadužene za provođenje	Indikatori uspješnosti
4.	Osigurati transparentnost planiranja, prikupljanja i trošenja javnih sredstava Instituta	Kontinuirano	Služba za opće, pravne i financijske poslove	Transparentnost osigurana kroz javnu objavu na web stranici Instituta
5.	Unaprijediti sustav internih kontrola u Institutu, s ciljem jačanja odgovornosti i racionalnosti u planiranju i trošenju javnih sredstava	Kontinuirano	Sve organizacijske jedinice	Kontrole se redovno provode, izvješća i preporuke se dostavljaju rukovodstvu Instituta
6.	Kontinuirano vršiti obuke uposlenih u Institutu u vezi sa pitanjem sprečavanja korupcije u nabavi	Kontinuirano	Sve organizacijske jedinice	Obuke se redovno provode u vezi sa pitanjem sprečavanja korupcije u javnim nabavama. Članovi povjerenstva za javne nabave redovno pohađaju seminare i obuke na datu temu

Strateški program Razvijanje kulture integriteta i efiksnosti u Institutu				
	Aktivnost	Rok za provođenje	Organizacijske jedinice Instituta zadužene za provođenje	Indikatori uspješnosti
7.	Osigurati dosljednu primjenu Kodeksa ponašanja uposlenih u Institutu	Kontinuirano	Sve organizacijske jedinice	Svi uposleni upoznati su sa sadržajem Kodeksa ponašanja u Institutu
8.	Jačati odgovornost uposlenih u Institutu	Kontinuirano	Svi uposleni	Uposleni upoznati sa pravilima i principima dobrog ponašanja i odgovornosti

Strateški cilj 3: Unapređenje djelotvornosti i efikasnosti pravosudnih institucija i organa za provođenje zakona u otkrivanju i procesuiranju koruptivnih krivičnih djela

Strateški program Koordinacija i unapređenje suradnje u otkrivanju i dokazivanju korupcije				
	Aktivnost	Rok za provođenje	Organizacijske jedinice Instituta zadužene za provođenje	Indikatori uspješnosti
9.	Poboljšati procedure za postupanje po prijavama korupcije u pogledu povjerljivosti informacija koje su dobijene	Kontinuirano	Ured ravnatelja i pomoćnici ravnatelja	Utvrđeni prijedlozi za poboljšanje zaštite povjerljivosti (sandočić za pritužbe i e-mail na web stranici Instituta)
10.	Kontinuirano promovirati sustave za prijavljivanje korupcije i mehanizme zaštite osoba koje prijavljuju korupciju	Kontinuirano	Ured ravnatelja i Služba za opće, pravne i financijske poslove	Javnost informirana putem zvanične web stranice

Pregled definiranog indikatora provođenja u smislu konkretnije realizacije predviđenih COVID aktivnosti

Nadzor i kontrola procesa upošljavanja u institucijama BiH	
Aktivnost	Indikator provođenja
<p>1.1. Vršiti kontrolu i nadzor privremenog i izvanrednog upošljavanja za vrijeme pandemije</p> <p>1.2. Javno objavljivati rezultate kontrole i nadzora privremenog i izvanrednog upošljavanja za vrijeme pandemije</p>	<p>U toku pandemije COVIDA u Institutu za akreditiranje BiH nije bilo vanrednog upošljavanja. Sve procedure zasniivanja radnog odnosa u Institutu vršit će se transparentno na temelju zakonski propisanih procedura.</p>
Praćenje i kontrola procesa javnih nabava sadrži tri aktivnosti	
Aktivnost	Indikator provođenja
<p>2.1. Na zvaničnoj web stranici institucija objaviti prikupljene podatke o provedenim postupcima i dodjeljenim ugovorima za vrijeme pandemije</p> <p>2.2 Prikupljati podatke, iste objediniti i objaviti informacije u vezi sa javnim nabavama za vrijeme pandemije</p>	<p>Institut za akreditiranje BiH je za vrijeme pandemije provodio redovno postupke javnih nabava sukladno sa usvojenim planom nabava. Planovi nabava se nisu objavljivali na web stranici Instituta sukladno članku 17. stavak (2) Zakona o javnim nabavama. Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuditelja objavljuju se na web stranici Instituta.</p> <p>Postupci su provedeni sukladno s usvojenim Planom nabava. Prema planu nabava za 2020. godinu, planirano je ukupno 11 postupaka, dok je prema Planu nabava za 2021. godinu planirano 15 postupaka. Vrste postupaka: izravni sporazum.</p>
2.3. Izvršiti proaktivno praćenje svih	

<p>provedenih postupaka javnih nabava sa fokusom na hitne javne nabave koje su pravdane stanjem prirodne nesreće</p>	<p>Institut je tijekom 2020. i 2021. godine provodio samo izravni postupak nabava. Nije bilo hitnih nabava ili pregovaračkih postupaka.</p>
<p>Institut je provodio nabave koje su bile predmet nabava i prije pandemije.</p>	
<p>Prijavlivanje korupcije i zaštita uzbunjivača za vrijeme pandemije COVID 19</p>	
<p>Aktivnost</p>	
<p>3.1. Promovirati mehanizme za prijavljivanje korupcije i svih oblika nepravilnosti</p>	<p>Indikator provođenja</p> <p>Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine je sukladno sa Zakonom o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama Bosne i Hercegovine donijelo Pravilnik o internom prijavljivanju korupcije i zaštiti lica koja prijave korupciju u Institutu za akreditiranje broj: 06-02-3-88-1/14 od 24.1.2014. godine i imenovala kontakt osobu za borbu protiv korupcije. Lice zaduženo kao kontakt točka redovno ostvaruje kontakte sa svim uposlenim u Institutu za akreditiranje Bosne i Hercegovine po pitanju borbe protiv korupcije.</p>
<p>3.2. Promovirati mehanizme za zaštitu lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH</p>	<p>U cilju borbe protiv korupcije Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine je na svojoj web stranici otvorilo posebnu e-mail adresu, (korupcija@bata.gov.ba), a u istom cilju će nabaviti i sanduče za prijavu korupcije.</p>
<p>Koordinacija antikorupcijskih aktivnosti za vrijeme pandemije COVID 19</p>	
<p>Aktivnost</p>	
<p>4.1. Osigurati kontinuiranu razmjenu informacija i periodičnu koordinaciju u vezi sa provođenjem ovog Akcionog plana unutar institucije</p>	<p>Indikator provođenja</p> <p>Informacije se redovno razmjenjuju sa svim organizacijskim jedinicama Instituta.</p>
<p>4.2. Redovno informiranje, razmjena podataka i iskustava na temelju provođenja ovog Akcionog plana između institucija BiH i APIK-a</p>	<p>Institut redovno periodično obavještava APIK o provođenju Akcionog plana.</p>

Dostavljeno:
- APIK-u,
- Svim organizacijskim jedinicama Instituta

